

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XXXVI. Qua ratione voluntatis gaudium, seu delectatio per
Sacrarum Imaginum obiecta, taliter ad Deum dirigi debeat, vt voluntas
non erret, nec pereas impedimentum incurrat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

Interdum etiam eueniet, vt aliquam inueniendo imaginem videant eam moueri, vel vultum immutare, innuere aliquid, vel loqui. Istum modum sicut & illum supernaturalium effectuum imaginum, de quibus sanctorum paulo ante locuti, licet sit verum multoties veros effectus, & proficuos producere, Deo illos vel ad deuotionem augendam, vel certe vt anima aliquod habeat fulcrum, cui ideo quod aliquatenus debilis est & infirma possit inniti, & ne ad eum crebro euagetur ac distrahatur, producente: alijs tamen vicibus minime sunt effectus huiusmodi veri, solentque illos efficere Dæmon, vt noceat & fallat. Propterea pro omnibus capite sequenti trademus doctrinam.

CAPVT XXXVI.

Quaratione voluntatis gaudium, seu delectatio per Sacrarum Imaginum obiecta, taliter ad Deum dirigi debeat, vt voluntas non erret, nec pereas impedimentum incurrat.

Quemadmodum Imagines non mediocriter conferunt ad excitandam Dei Sanctorumque memoriam & voluntatem ad deuotionem persequendam, via ordinaria, sicut æquum est illis vtendo, ita etiã non leuis erunt occasio erroris, si cum res supernaturales circa eas contingunt, nesciat anima qualiter ad Deum tendere debeat siquidem vnum ex præcipuis medijs, quibus Dæmon animas incautas facile decipit, viamque veritatis spiritus illis præcipit, sunt res insolitæ, & præterordinariæ, quas ostendit per imagines: siue per materiales, & corporeas, quibus vtitur Ecclesia, siue per illas, quas solet ipse phantasia imprimere, sub talis vel talis Sancti schemate, vel etiã sub imagine sua, transfigurando se in Angelum lucis, vt fallere possit. Sagax quippe astutusque diabolus

in istis ipsis medijs, quæ nobis ad remediũ & adiumentum collata sunt sese occultare satagit, vt nos magis incautos deprehendat. Quamobrem deuota anima semper etiam in bonis formidare debet, malum enim, sui ipsius testimonium secum adfert.

Quapropter ad vniuersa damna, quæ in hoc euentu anima pati posset euadenda (quæ sunt vel à ceteri in Deum volatu præpediri & retardari, vel vili modo & insipienter imaginibus vti, vel certe per illas decipi, quæ omnia superius adnotauimus) ad repurgandam præterea in eis voluntatis delectationem & gaudium, & dirigendam per eas ad Deum animam (qui est scopus, quem in ipsarum vsu proponit Ecclesia) vnicum duntaxat monitum & documentum, quod pro omnibus satis est, præscribere volo.

Et est huiusmodi quod quandoquidem imagines sacræ ad nil deseruiunt aliud, nisi vt sint nobis motiua inuisibilium rerum; nihil etiam aliud requiramus in eis præter motiuum, affectum, voluntatisque delectationem in re viua, quam referunt & representant. Propterea vtatur fidelium quilibet hac circumspectione, vt statim ac aliquam fuerit intuitus imaginem, nolit illi sensum immergere & alligare, siue fuerit corporea imago, siue imaginaria, siue sit pulchrè & eleganter efficta, siue pretiosè ornata, siue illi sensitiua, siue etiam spiritualem conciliet deuotionem: omnibus istis accidentibus spretis, non amplius sese ad eam reflectat: sed præstita imagini ea, quam Ecclesia præcipit, adoratione, confestim inde erigat mentem ad rem, quam representat, succum & voluntatis oblectamentum in Deo, vel sancto cuius opem implorat, cù deuotione, ac spiritus sui oratione reponat. Ne id quod viuo prototypo & spiritui debetur, à pictura, & sensu

Z

vsur-

B.

Ianni's
CruceOpera
Mystica

NVI

124

vsurpetur. Hoc modo faciendo non decipietur, nec spiritum & sensum, ne ad Deum libere & expedite euolent, occupabit. Et sic imago, quæ supernaturaliter, eius deuotionem prouocat, multò copiosius id efficiet, siquidem absque morâ, affectu sese in Deum erigit. Semper enim quod Deus istas, vel similes largitur gratias; id facit inclinando affectum, & gaudium voluntatis ad id quod est inuisibile, quod à nobis fieri vult annihilando vires & vigorem potentiarum, quoad res omnes visibiles, & inuisibiles.

CAPVT XXXVII.

Tractionem de bonis motiuis seu prouocatiuis continuat. De oratorijs, loquitur, orationi dicatâ, disserit.

ARbitror satis à nobis explanarum esse, qua ratione in imaginum accidētibus possit spiritualis persona grandem, & fortasse periculosiorem admittere imperfectionem, si delectationem suam in ipsis reponat; quam in alijs rebus corporis & temporalibus solet committi. Dico autem periculosiorem fortasse imperfectionem committi; dicendo enim res illas pias esse & sanctas, securi efficiuntur, nec naturalem proprietatem, & adhesionem metuunt. Atque hoc modo crebro non leuiter decipiuntur, se iam deuotione esse plenos autumantes, eò quod gustum ac delectationem in rebus istis sanctis sentiant: & fortassis nihil illud amplius erit, quam inclinatio, & appetitus naturalis, quo sicut in res alias feruntur, sic etiam istis rebus sanctis afficiuntur.

Vanitas multorum nocua in oratione continetur.

Hinc prouenit (vt de Oratorijs loqui auspicemur) quod nonnulli semper cupidi sunt & nunquam imaginibus in suo oratorio congregandis, varioque ordine disponendis, ad ornandis explentur, eo fine

vt oratoria sua rectè concinneque sint disposita & ornata & omnibus placeant; cum tamen Deum non plus isto, quam illo diligant modo; quin potius minus; siquidē gustum & delectationem quam in illo apparatu depicto reponunt, viuò per illas imagines representatò, subtrahunt, siue diximus. Quamuis enim sit verum, ornatum & apparatus vniuersum necnon reuerentiam, quæ imaginibus possit exhiberi, exiguum quid esse respectu eius, quod merentur (& propterea illi, qui modica eas cum reuerentiâ decentiâque conseruant, magnâ digni sunt reprehensione, quemadmodum etiam illi, qui adeo eas ruditer & ineptè effingunt, vt extinguant potius quàm excitent deuotionem; ac proinde æquum esset aliquos artes huius imperitos ab eius exercitio arcere) at tamen nihil huic rei commune est, cum proprietate & affectu nimio & appetitu, quem tu in exterioribus istis ornamentis, & exquisito apparatu exerces, quando taliter sensum tuum absorbet, vt maximum cordi tuo adferant obstaculum, ne ad Deum assurgere, illumque amare, ac omnium rerum propter ipsius amorem possis obliuisci: Si enim propter ista, in his deficiis, non solum non grate hoc à te accipiet, sed te potius puniet, eò quod non ipsius potius in rebus omnibus gustum & beneplacitum quæseris, quam tuum. Quod optime colligere poteris ex solennitate ac lætitiâ illâ, quam maiestati eius Ierosolymam ingredienti cum tot eum cantibus, & ramis excipiendo, exhibuerunt, ipse porrò Dominus amaras fundebat lacrymas: eò quòd cum aliqui ipsorum sua corda ab eo longe remota haberent, signis illis exteriorique apparatu, affectum erga illum demonstrarent: *Populus hic labijs me honorat; cor autem eorum longe est à me.* *Qua in te tuto affirmare possumus sibi potius*